

Auteur(s): AL
Vertaler:
Aantal bladzijden: 1 + 3
Aantal bijlagen:
Interne referentie:

Titel: Verslag van de vergadering van de Werkgroep 3 (WG 3) Nucleaire geneeskunde: Justificatie en Optimalisatie, van maandag, 29 maart 2010

Samenvatting: Op deze vergadering van de WG 3 Nucleaire geneeskunde: Justificatie en Optimalisatie kwamen de volgende onderwerpen aan bod:

- De justificatie van de nucleairgeneeskundige activiteiten, het opstellen van richtlijnen ('Guidelines'), en de communicatie / informatie daarover;
 - De verhouding aanvrager/-vraagster, voorschrijver/-schrijfster - uitvoerder/-ster, de communicatie daaromtrent, en het begrip van het 'Consultancy' - honorarium;
 - De herziening van Hoofdstuk VI van het Algemeen Reglement op de Bescherming van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de Ioniserende Stralingen (ARBIS), in verband met de justificatie;
- en
- De optimalisatie van de nucleairgeneeskundige praktijk.

<u>Herz.</u>	<u>Datum</u>	<u>Wijziging</u>	<u>Vertaler</u>	<u>Auteur</u>	<u>Nazicht</u>	<u>Goedkeuring</u>
0	2010-03-29			AL		

Interne verspreiding: WDR, ES, MSC, YP, RD, WO, PS, AF, MB, PB, CC, TC, JDG, PDR, KHA, AJ, AL, SL, FN, MV, AV, PW
Externe verspreiding: FANC Website + WG 3

Titel:	Verslag WG 3 Nucleaire Geneeskunde: Justificatie en Optimalisatie				
Datum:	2010-03-29	Uur (van/tot) :	10u tot 12u30	Plaats :	Marie Curie I
Voorzitter:	PS		Verslaggever :	AL	

Aanwezig:	Klaus BACHER, Pierre BERGMANN, Tom CLARIJS, Dominique COPIN, Ellen DE GEEST, Léopold DE THIBAUT DE BOESINGHE, Olivier DE WINTER, Pierre DUMONT, Hilde ENGELS, An FREMOUT, Serge GOLDMAN, Ivan HUYGHE, Johanne INSTALLÉ, Lucas KIEBOOMS, Alfred LECLUYSE, Claude MABOGE, Guy MARCHAL, Koenraad MELIS, Pierre MERLO, Patrick PAULUS, Aldo PERISSINO, Patrick SMEESTERS, Frank VAN ACKER, Lodewijk VAN BLADEL, Marleen VANDECAPELLE, Petra WILLEMS
Verontsch.:	Kristof BAETE, Christophe DEROOSE, Koen DE VIS, Nicole DORNY, Gerald EGGENSTEIN, Hendrik EVERAERT, Micky FIERENS, Patrick FLAMEN, Didier FRANÇOIS, János FRÜHLING, Margareta HAELTERMAN, Noëlle HENNEBERT, Michel KOOLE, Jean-Pol LÉONARD, Max LONNEUX, Pascal MEEUS, Ilke MONTAG, Gerard MOULIN-ROMSÉE, Eric SALMON, Michel SONCK, Thierry VANDER BORGHT, Raf VERSCUREN

Tijdens deze vergadering kwamen, ongeveer in de aangegeven chronologische volgorde, de volgende onderwerpen aan bod:

De Justificatie van de Nucleairgeneeskundige activiteiten, het opstellen van richtlijnen ('Guidelines'), en de communicatie / informatie daarover

Als inleiding werd een stand van zaken betreffende de "Richtlijnen Medische beeldvorming" gegeven door Prof. Dr Guy MARCHAL, Voorzitter van de Werkgroep Medische beeldvorming van het Overlegplatform Radioprotectie van de FOD Volksgezondheid, die daartoe was uitgenodigd. Deze 'Guidelines' zijn gebaseerd op de Franse ("Guide du bon usage des examens d'imagerie médicale / 2005"), uitgewerkt door de 'Société Française de Radiologie (SFR)' in samenwerking met de 'Société Française de Biophysique et de Médecine Nucléaire (SFBMN)', in overleg en met de steun van de 'Direction Générale de la Sûreté Nucléaire et de la Radioprotection (DGSNR)' en het 'Agence Nationale d'Accréditation et d'Évaluation en Santé (ANAES)'. Ze werden, door Prof. MARCHAL, in opdracht van de Werkgroep 'Guidelines' van het Platform Radioprotectie van de FOD Volksgezondheid, aangepast aan de Belgische context. Prof. MARCHAL nodigde de sector Nucleaire geneeskunde uit om de richtlijnen voor het betrokken deelaspect aan te vullen en uit te werken, en dit binnen een tijdsperiode van 2 maanden. Men zou zich, voor het opstellen van deze richtlijnen, binnen het College van Geneesheren, kunnen baseren op de Canadese.

Voorgesteld werd, met herhaling in de verdere loop van de vergadering, dat het naleven van deze richtlijnen zou aanleiding geven tot het verwerven van een accreditering en, eraan gekoppelde, financiële 'incentives'. Later tijdens de vergadering, werd evenwel gewezen op de moeilijkheid dat er geen links bestaan tussen de klinische diagnose en de radiologische prestatie op het niveau van het RIZIV.

Het informeren en sensibiliseren van de betrokken gezondheidswerkers/-sters (voorschrijvers/-schrijfsters) zou kunnen gebeuren via het instrument van de "Folia diagnostica / radiologica". Een en ander zou behandeld worden binnen een ad hoc werkgroep van het Overlegplatform Radioprotectie van de FOD Volksgezondheid (Voorzitter: Dr Aldo PERISSINO) . Ook zou aandacht moeten besteed worden aan de informatie van het publiek, dat enige weerstand zou kunnen ontwikkelen tegenover als 'gevaarlijk' voorgestelde, maar

vaak nuttige onderzoeken. Daarbij zou men, eerder dan zich te richten tot patiëntenverenigingen, kunnen beroep doen op specialisten in de informatieverbreiding naar het publiek (media-specialisten).

De verhouding aanvrager/-vraagster, voorschrijver/-schrijfster - uitvoerder/-ster, de communicatie daaromtrent, en het begrip van het 'Consultancy' - honorarium

Het overleg tussen aanvrager/-vraagster, voorschrijver/-schrijfster en uitvoerder/-ster, vooral wanneer er meningsverschillen bestaan over de geschiktheid van een welbepaalde beeldvormingstechniek, binnen een bepaalde diagnostische en/of therapeutische context, is voor verbetering vatbaar. Gerefereerd wordt naar de praktijk van het multidisciplinair overleg in het kader van de Oncologie (het MOC: Multidisciplinair Oncologisch Consult). Tevens wordt verwezen naar de Amerikaanse richtlijnen of beter het Amerikaanse 'Appropriateness' - systeem, waarbij de aanvrager/-vraagster een voorstel formuleert met de vraag naar de beste (1° keuze) beeldvormingstechniek voor een bepaald klinisch probleem. Ook het Belgisch voorschriftsysteem zou, naar de geest en de letter, op het 'appropriateness' - principe gestoeld zijn, maar in de praktijk ligt de zaak anders en veel moeilijker binnen de interprofessionele omgang / verhouding. Vanzelfsprekend ook moet, in individuele gevallen en speciale omstandigheden, de mogelijkheid bestaan af te wijken van het systeem. Desgevallend moet, in het kader van de juridische aansprakelijkheid, de afwijking wel kunnen verantwoord worden. In hetzelfde verband bestaat enige huiver ten aanzien van het 'gestandaardiseerd' voorschriftformulier dat moeilijk zou samengaan met de vrije keuze binnen het uitoefenen van de Geneeskunst ("l'Art de Guérir"). Zoals thans reeds vereist, moet de aanvraag / het voorschrift, in ieder geval, een duidelijke vraagstelling en relevante klinische informatie bevatten

Voor de sensibilisatie rond en de informatie over een gejustificeerd voorschrijfgedrag wordt, ook hier, verwezen naar de nog op stapel te zetten "Folia diagnostica / radiologica" (redactiecomité, budgettair kader?). Dit laatste is vooral van belang ten aanzien van de (nutteloos) herhaalde onderzoeken (b.v.- routinecontroles) die, zo niet gestopt, dan toch moeten gereduceerd worden. Dit veronderstelt een vorm van registratie maar de praktische haalbaarheid van een dergelijk, voldoende sluitend, systeem, dat voor beide partijen acceptabel is, kan, zeker binnen de Belgische context, in vraag gesteld worden. Belangrijk voor het promoten van een 'Guidelines' - conform voorschrijfgedrag zijn de 'Peer review' - platforms (b.v.- interne audits, LOK (Lokale Kwaliteit) - groepen, ...). Binnen de FOD Volksgezondheid bestaat een College Medische beeldvorming, met een radiologische en nucleaire geneeskundige sectie.

In verband hiermee, dient de piste van een geïnformatiseerde ondersteuning, onder de vorm van software" voor de aanvrager/-vraagster, voorschrijver/-schrijfster, onderzocht te worden, aangezien de voordelen ervan reeds werden aangetoond in Buitenlandse projecten.

Daarnaast werd van gedachten gewisseld rond het begrip 'Consultancy' - honorarium dat, althans wat de ziekenhuizen betreft, vervat zit in het radiologisch forfait. Deze forfaitarisering zou het aantal onderzoeken niet verminderd hebben.

De herziening van Hoofdstuk VI van het Algemeen Reglement op de Bescherming van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de Ioniserende Stralingen (ARBIS), in verband met de justificatie

Hieromtrent bestaan er, te nuanceren, meningsverschillen ten aanzien van de invulling van het begrip 'Justificatie'. Voor de enen (de Overheid / het FANC) is het vooral een middel van radioprotectie ter bescherming van de bevolking (onder andere de patiënten) dat

reglementair dient uitgewerkt en verduidelijkt te worden; voor anderen (de Medische sector) moet het, wellicht vanuit een zelfde bezorgdheid voor de patiënten, vooral een medische aangelegenheid blijven. Ter argumentatie van eerstvernoemd standpunt worden de oplopende bevolkingsdosis en de toenemende individuele cumulatieve dosissen aangehaald, ondermeer toe te schrijven aan het hoger aantal stralenbelastende onderzoeken waarvan een deel onverantwoord en dus overbodig zijn. Ter illustratie wordt de vergelijking gemaakt, wat bijvoorbeeld het aantal botscans betreft, tussen België en Nederland. Bij de tweede stelling wordt onderstreept dat de justificatie van een radiologische act intrinsiek is aan de ruimere, medische justificatie, die onder de medische verantwoordelijkheid valt.

Verder werd, door de Voorzitter van de vergadering, Dr Patrick SMEESTERS, gesteld dat de bepalingen in het ARBIS rond de justificatie, zowel de generische als de individuele, vrij algemeen zijn en de herziening van Hoofdstuk VI in dit verband niet de doelstelling van de WG 3 is. Voorts moeten de reglementaire bepalingen in hun breder kader geplaatst worden en gezien worden als gericht op de radioprotectie, met het zo laag mogelijk houden van de individuele en de bevolkingsdosis, zoals trouwens vanuit de Europese directieven wordt opgelegd.

Onvermijdelijk werd ook hier ingegaan op het belang van een goede (continue) vorming en het aanbrenge van gedegen informatie. Tevens zou, vanuit het RIZIV, aan de verstrekkers/-sters en de voorschrijvers/-schrijfsters, op basis van nog te bepalen indicatoren, de nodige feedback kunnen gegeven worden.

De optimalisatie van de nucleairgeneeskundige praktijk

Hierbij moet, onder het hanteren van het ALARA - principe, de aandacht zowel gaan naar de stralingsblootstelling van de patiënten als van het personeel, de toegediende activiteiten (referentie-activiteiten) als de werking van de gebruikte (geinventariseerde) toestellen (acceptabiliteitscriteria voor gamma - camera's). Verder te bespreken en uit te diepen items zouden moeten zijn: de pediatrie nucleairdiagnostische onderzoeken en de hybride beeldvormingstechnieken (PET/CT). In het kader van het kwaliteitsbeheer en het opzetten van audits in dit verband, moet ook de rol van de medische stralingsfysicus/-ca goed omschreven worden (via intern en extern overleg).

Afsluitend wordt eraan herinnerd dat over de besproken onderwerpen niet in zwart-wit tegenstellingen mag gepraat worden, men oog moet hebben voor de 'R' in ALARA, en het om niet eenvoudige maar complexe materie gaat, waarin financieel-economische factoren (budgettering) een rol spelen en die bepaald wordt door locale (loco-regionale) omstandigheden (rol van de ziekenhuisdirecties, de Vlaamse Gemeenschap,).

Tijdens de **volgende vergadering van WG 3**, die vastgelegd wordt voor **DONDERDAG 06 MEI 2010 (13u30-16u00, zaal Marie Curie 1, FANC)**, zullen volgende onderwerpen besproken worden:

- De generische justificatie;
- De activiteitsreferentieniveau's;
- De middelen ter optimalisatie;

en worden voorstellen verwacht voor de verbetering van Hoofdstuk VI van het ARBIS.